

[Krag.]

bruket fra de kommunale Værker lægges paa Kommunernes Indbyggere, vil man ogsaa have gjort op med; gennem disse mulige fremtidige Eneretsbevillinger til Drift af de hidtidige kommunale Værker maa heller ikke skabes Indkomst — man faar Grundskylden og den alene at holde sig til.

Ja, saa er der Udbyttet af Rigsbanken. Det skal nemlig ikke længere være en privat Bank, der skal have Seddeludstedelsesretten, det skal være en Statsbank. Jeg spørger: Hvad tror man, Følgen deraf vil blive, naar Indkomsterne faktisk ikke slaar til til Dækning af Statens og Kommunernes Behov, selv med de begrænsede Opgaver, som Retsforbundet giver Stat og Kommune? Hvad tror man Følgen vil blive af, at Seddelbanken bliver Statsbank? Ja, vi har jo set det her i Landet for noget over 100 Aar siden ved Statsbankerotten, og vi har set det for nylig i en Række af de krigsførende Lande. Jeg vil dog sige, at hvis man kan diskutere Spørgsmaalet Statsbank kontra privat Bank som seddeludstedende Bank, naar der er fri Skatteudskrivningsret i Landet, saa vil det være umuligt i Retsstaten; naar Grundpillen i denne skal være, at Grundskyld er den eneste Indtægtskilde, vil det være finansielt tilintetgørende for Samfundet at give Staten Seddeludstedelsesretten.

Regner vi nu med runde Tal, vil Staten altsaa faa til sin Raadighed 154 Mill. Kr., København, Frederiksberg og Gentofte vil faa 28 Mill. Kr., Købstæderne 16 Mill. Kr., Amts- og Sognekommunerne hver 30 Mill. Kr., naar Grundskylden andrager 5 pCt. Det ærede Medlem Hr. Pinholt har sidste Sommer udførligt paa Møder med det ærede Medlem Hr. Hans Hansen gjort Rede for den fuldkomne Utilstrækkelighed af disse Indkomster, hvis Kommunerne skal røgte blot nogle af de Opgaver, som naturligvis kommer til at paahvile dem. Jeg skal ikke i Enkeltheder gentage hele den af Hr. Pinholt foretagne Opstilling med Hensyn til Retsforbundets kommunale Forvaltning, som jeg mener er fuldkommen afgørende og fuldkommen fældende, men jeg vil dog gøre nogle Bemærkninger derom.

Sognekommunerne skal have til Raadighed ca. 30 Mill. Kr., regnet efter 250 Mill. Kr. i samlet Grundskyld, altsaa 30 Mill. Kr. til Erstatning for den samlede Skat paa 105 Mill. Kr., som Sognekommunerne nu indtager. Efter den foretagne Opgørelse drejer Administrationsudgifterne sig om 6 Mill. Kr. og Vejudgifterne om 20,5 Mill. Kr., i alt 26,5 Mill. Kr. Tilbage

er der saa af de 30 Mill. Kr. kun 3,5 Mill. Kr.

Nu siger man fra Retsforbundets Side: Ja, men disse Administrationsudgifter vil jo bortfalde! Det er jo muligt, de vil det, men helt sikker er man dog ikke, og derfor har man i det saakaldte „Jydske Dagblad“, som er Retsforbundets Hovedorgan for Tiden, forklaret det saaledes, at naar hele denne nye Verden skabes, vil Borgerskabet nok paatage sig visse Forvaltningsomraader frivilligt, det vil ikke være nødvendigt, at der øves Tvang.

Det er muligt, Borgerskabet vil det. Men de Herrer maa dog ikke glemme, at idet de udskiller en hel Masse Omraader fra den kommunale Administration, Skolevæsen, Sygevesen, de Rester af Forsørgelsesvæsenet, der bliver tilbage, o. s. v., paalægger de de borgerlige Kredse, som skal overtage Forvaltningen af disse Forpligtelser, Administrationsopgaver, som vistnok vil give dem tilstrækkelig Beskæftigelse, saa hele Forventningen om Nedbringelse af de nuværende Forvaltningsudgifter gennem det Frivillighedssystem, man peger paa, intet som helst faar med Virkeligheden at gøre.

Altsaa, de Opgaver, som Kommunerne hidtil har løst, de sociale Opgaver, Undervisningsopgaver, Sygebehandling o. s. v., og som hidtil har kostet gennemsnitlig 45 Mill. Kr. aarlig — endda bortset fra den Statshjælp dertil, som Kommunerne hidtil har oppebaaret —, alt dette skal Kommunerne i den kommende Tid se bort fra, Borgerne skal selv overtage Forvaltningen deraf, i hvert Fald den største Del deraf, thi en Masse af disse Opgaver kan man ikke se bort fra.

Statsgælden vil man afbetale gennem Formuebeskatningen, men Kommunegælden, hvad vil man gøre ved den? Sognekommunernes Gæld var i 1928—29 160 Mill. Kr.; Renter heraf andrager 20 Mill. Kr. og Afdrag 8 Mill. Kr. Anden Skat end Grundskyld maa jo ikke opkræves — hvorfra skal Pengene da skaffes? Det maa Retsforbundet svare paa! Jeg spørger: Skal disse Penge tages af de eventuelt resterende Formuer i Kommunerne? Ja, jeg ser ikke, der er anden Vej.

Amtskommunernes Administrationsudgifter, Vejudgifter, Rets- og Politiudgifter er ca. 1 Mill. Kr., 25 Mill. Kr. og 4 Mill. Kr., i alt ca. 30 Mill. Kr. Hele den Grundskyld, som Amtskommunerne kommer til at raade over, optages allerede af disse 3 Udgiftsomraader. Maaske kan man presse Udgifterne til epidemiske og smitsomme Syg-